

PENTRU O ȘCOALĂ DE CALITATE

Profesor Mariana Dragomir
Asociația Learn & Vision

“Noi trebuie să devenim schimbarea pe care o dorim de la lume.”

(Gandhi)

Pornind de la definiția **calității » ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor precum și standardele de calitate »** (Legea calității în educație) , dincolo de abordările academice, furnizorii și beneficiarii educației, își pun , de ani de zile, aceeași întrebare care, în lipsa unui răspuns clar, riscă să devină retorică: **Ce este, de fapt, în esența ei, o școală de calitate?**

- **O mare familie fericită?** Dar, într-o familie, există reguli, membrii ei se cunosc bine, sunt respectate individualitățile, fiecare este ajutat să se dezvolte, să-și construiască un plan de carieră și de viață, să-l pună în aplicare. Fiecare manifestă dragoste și dăruire față de ceilalți.
- **O structură impusă și rigidă**, adeseori conservatoare, cu reguli stricte, obiceiuri și tabuuri, în care ai uneori iluzia libertății de alege, dar e vorba de o libertate reală?
- **O combinație fericită a celor două variante?**

O reflecție profundă și obiectivă, ne conduce spre noi întrebări:

- Face școala ceea ce trebuie pentru elevii ei sau mai degrabă ceea ce i se impune, uneori cu prea multa strictețe?
- Știe școala ce vor elevii? Dar profesorii? Sau respectă doar reguli și convenții?
- Există o singură școală sau 2 concepte paralele? O școală „pe hartie” în care totul este corect, conform, echitabil, responsabil și o școală reală cu frustrări înăbușite, clasamente și procente, goană după cât mai mulți olimpici, după grade didactice și credite, uneori vedetism și izolare, alteori dezamăgire, lipsă de reacție sau chiar blazare?

De la cea mai fragedă vârstă, copiii doresc să meargă la școală. Școala le apare ca un tărâm visat, un loc unde pot să învețe, să se bucure, să-și împlinească vise și

idealuri. Sunt fericiți și mulțumiti cu toții la început, frecventează cu plăcere, învață, visează, se implică... Incetul cu încetul, intervine dezamăgirea, teama, frustrarea, refuzul, iar spre sfârșitul școlărității mai rămân doar câțiva, considerați cei mai buni, cu adevărat fericiți și implicați.

Ce se întâmplă cu ceilalți? Unde intervine dezamăgirea, lipsa motivației și chiar blazarea? Li se cere mai mult decât pot, li se cere cum nu trebuie, sunt prea des admonestați și penalizați, nu se mai regăsesc și nu mai înțeleg de ce există o distanță foarte mare între ceea ce vor ei și ceea ce vor alții de la ei?

Lăsând la o parte experiența profesională și personală proprie, încerc să redevin elev în secolul XXI și să-mi imaginez cum mi-ar place mie să arate o școală de calitate în care aș vrea să studiez dar și o școală în care aș vrea să fiu profesor.

Viziune și misiune comună:

- ✓ Valori și convingeri împărtășite
- ✓ Scopuri clare
- ✓ Așteptări înalte dar nu demobilizatoare
- ✓ Respect reciproc, onestitate și încredere
- ✓ Colegialitate și leadership
- ✓ Flexibilitate pentru schimbare

Mediu propice învățării:

- ✓ Mediu ambiant primitor și agreabil
- ✓ Produse ale elevilor expuse estetic
- ✓ Dotări moderne și diverse
- ✓ Loc sigur și prietenos
- ✓ Climat favorabil învățării
- ✓ Sunt promovate, mai degrabă, „emoțiile pozitive” (plăcerea de a muncii, veselia,...) și nu cele „negative” (vinovăția, frustrarea,...)

Corp profesoral caracterizat prin excelență

- ✓ Promovează o politică clară și coerentă
- ✓ Colegialitate și dezvoltare profesională
- ✓ Centrare pe elevi și pe potențialul fiecăruia
- ✓ Spirit de echipă între ei și cu elevii

- ✓ Comunitate care învață
- ✓ Impletesc, în munca lor, „ mintea, inima și sufletul”
- ✓ Provoacă și inspiră
- ✓ Reflectează împreună asupra practicilor didactice și asupra rezultatelor elevilor
- ✓ Caută mereu noi oportunități pentru dezvoltarea elevilor

Sprijin și cooperare din partea comunității și a părinților

- ✓ Preocupări comune
- ✓ Disponibilitate de implicare
- ✓ Conștientizarea avantajelor reciproce
- ✓ Asumarea responsabilităților și a rolurilor
- ✓ Respect reciproc
- ✓ Recunoașterea reciprocă a competențelor

Centrarea pe elevi:

- ✓ Impărtășesc responsabilitatea pentru învățare
- ✓ Lucrează în echipă cu ceilalți elevi și cu profesorii
- ✓ Se pot exprima fără teamă
- ✓ Există respect între ei și față de personal
- ✓ Pot învăța la nivelul lor cel mai bun
- ✓ Progresează eficient, în ritm propriu
- ✓ Iși dezvoltă abilități și competențe
- ✓ Iși cultivă talente
- ✓ Participă la viața școlii
- ✓ Sunt încurajați să se bucure de ceea ce învață
- ✓ Beneficiază de sprijin indiferent ce fac
- ✓ Sunt ajutați să se corecteze
- ✓ Cei mai vulnerabili sunt integrați
- ✓ Sunt apreciați pentru ceea ce fac bine
- ✓ Respectă reguli formulate de comun acord

lată ce înseamnă, în concepția mea, o școală de calitate. Afirmățiile sunt departe de a fi exhaustive. Cadrele didactice, ființe reflexive prin formație și vocație, le completează și argumentează cu forța profesionalismului lor.

Calitatea este un concept centrat pe nevoile și așteptările beneficiarilor și care poate fi abordat în două moduri :

- modul absolut : perfect, la standarde înalte, scump și rar.
- modul relativ : **nivelul la care un produs sau serviciu este adecvat la scop și nevoi.**

Oricât am fi de perfecționisti , este greu să ajungem la absolut. Viziunea relativă este mult mai apropiată de ceea ce se dorește a fi educația, fără însă a exclude unele domenii de excelență care pot și trebuie dezvoltate în școli. Sintagma “serviciu educațional de calitate” spre care tindem cu toții, va ajunge astfel să răspundă finalităților majore ale sistemului dar și nevoilor reale cunoscute, prezente și de perspectivă ale fiecărui “actor” educațional în parte (individ, grup, organizație).

Școala trebuie să devină prietenoasă, eficientă și performantă, într.-un cuvânt, laboratorul în care se modelează destine. Destinele realității noastre dar și destinele spațiului european.

În loc de concluzie, citez doi mari pedagogi:

« Omul devine om numai prin educație, dar educația, la rândul ei, trebuie să se silească să urmeze mersul naturii, oricât de departe ne-ar conduce » (Pestalozzi)

« Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat »

(Skinner)

Bibliografie

Dragomir, Mariana și col., *Directorul din învățământul preuniversitar*, Ed. Eurodidact, Cluj-Napoca, 2009

*** Legea calității în educație